

Hordaland Fylkeskommune
Postboks 7900
5020 Bergen

Høringsuttalelse «Regional areal- og transportplan for Bergensområdet (2014/1180)»

Næringsalliansen leverer med dette sin høringsuttalelse til «Regional areal- og transportplan for Bergensområdet» med høringsfrist 1. oktober 2015.

Det vises i denne anledning til følgende rapporter fra Bergen Næringsråd:

«Handlingsplan for transport og samferdsel 2015-2030 – 1 million, 1 region, 1 arbeidsmarked»

(<http://ag2.no/bn/Handlingsplan2015/>) og «Bergensregionen 2030 – Planlegge eller løpe etter»

(https://bergen-chamber.no/visageimages/Pdf_files/Bergensregionen_2030_Low.pdf).

Samlet gir disse to rapportene et godt innsyn i overordnede syn på og prioriteringer for regionens areal- og transportplanlegging.

Vi støtter formuleringen i høringsforslaget om at «Næringslivet ved organisasjoner og verksemder bør delta i kommunale planprosesser» (5.4 «Retningslinjer for medverknad» pkt 31)

«Regional areal- og transportplan for Bergensområdet» er delt inn i fem tema, med gjennomgang av mål, strategier og retningslinjer for hvert av plantemaene. De fem er:

- Senterstruktur og utbyggingsmønster
- Regionalt transportsystem
- Boligområder
- Næringsareal og arbeidsplasser
- Natur, kulturmiljø og landskap

Vi vil i det følgende først og fremst kommentere sider vi enten finner særlig viktig å understreke, eller hvor vi mener høringsutkastet har forbedringspotensial.

Næringsalliansen vil berømme Hordaland fylkeskommune med et høringsutkast som langt på vei følger de samme overordnede linjer som er lagt til grunn for rapportene fra Bergen Næringsråd. Ikke minst er vi på linje i synet på behovet for senterstruktur og utbyggingsmønster.

Fortsatt stor eneboligutbygging og i stor grad bilbasert persontransport vil skape et press på veinettet som det ikke vil være i stand til å håndtere. Å legge til rette for en urbanisering av regionsentrene, blir helt avgjørende for å kunne håndtere veksten i tiårene fremover. Det samme gjelder behovet for en gjennomtenkt strategi som tenker næringsareal, arbeidsplasser og boligbygging i helhetlig regional planlegging. Også her er vi i stor grad samstemte om de overordnede linjene.

Ringvegsystem og kollektivtransport

I «Handlingsplan for transport og samferdsel 2015-2030» er det gjort rede for prioriteringer for Bergensområdet, Vestlandet og Norge, samt visjoner for fremtiden. Høringsutkastet til «Regional areal- og transportplan for Bergensområdet» kommer en god del av dette i møte, men vi vil understreke viktigheten av at det etableres et komplett ringvegsystem, hvor «E39 utenom Bergen sentrum» (E 39 Fjøsanger – Arna og Nyborgtunnelen) vil gi bedre fremkommelighet, mer forutsigbar reisetid, redusert sårbarhet og avlastning av Bergen sentrum. Dette vil også frigjøre kapasitet til kollektivfelt på dagens innfartsårer fra sør, nord og vest.

Den desidert største andelen av fylkets kollektivreiser skjer i Bergensregionen. Kollektivfelt, kombinert med en styrking av busstilbudet mellom regionsentrene og Bergen, vil bidra til økt kollektivandel og med det redusert belastning på veinettet. Sammen med god innfartsparkering for både biler og sykler, vil dette gi god effekt i form av en grønnere by og økt kollektivandel.

Forstørring av bo- og arbeidsregionen

En regional areal- og transportplan for Bergensområdet bør også ta inn virkningen utbyggingen av E39 Hordfast og ny E16 vil føre til. Fergefri E39 og ny trasé for E16 Arna – Voss/Bergensbanen (konsept K5), vil forstørre bo- og arbeidsregionen i vesentlig grad for hele Vestlandet. Behovet for ny trygg, framkommelig og rask vei- og baneløsning for E16 Arna – Voss/Bergensbanen kan ikke understrekes nok. De siste årenes mange ras har vist frem alvoret i situasjonen for alle.

Vi ser at høringsutkastet berører dette i noen grad, men skulle gjerne sett en enda større vektlegging av denne problemstillingen. I tillegg bør en regional areal- og transportplan for Bergensområdet ta inn over seg potensialet som ligger i en mulig fremtidig togforbindelse mellom Bergen og Stavanger. I den anledning finner vi det betimelig å minne om følgende vedtak om mulig jernbane av Fylkesutvalet i Hordaland fylkeskommune 21.03.2013:

«Fylkesutvalet ser positivt på at ei fjordkryssing kan bidra til teknologi-innovasjon. Løysingar for mogleg framtidig jernbane bør vurderast, men at det må vere ein føresetnad at dette ikkje fordyrar prosjektet vesentleg».

Siden dette vedtaket har beregninger vist at å legge til rette for framtidig jernbane på fjordkryssingen over Bjørnefjorden ikke vil gjøre prosjektet vesentlig dyrere. Vi viser også til ferske beregninger fra analyseselskapet Menon, presentert under Transport- og logisitikkdagen 3. sept., som forutsier en meget sterk økning i produktiviteten for Vestlandet og Norge, med IC-tog Bergen – Stavanger. Menons beregninger viser at fergefri E39 vil øke hele Norges produktivitet med 1 %. IC-tog Bergen – Stavanger vil gi ytterligere et halvt prosentpoengs produktivitetsøkning. Samlet vil fergefri E39 med IC-tog Bergen – Stavanger dermed gi hele AS Norge en produktivitetsøkning på 1,5 %.

Å bygge sterke byregioner utenfor Oslo er den viktigste anbefalingen i Produktivitetskomisjonens første rapport. Kommissjonens leder, professor Jørn Rattsø, peker spesielt på aksen Bergen – Stavanger som regionen med størst potensial. Det er derfor naturlig at en areal- og transport som skal peke fremover for Bergensregionen, også tar inn over seg de viktigste grepene som kan tas for en forstørrelse av bo- og arbeidsregionen som virkelig monner.

«10 på 10»

I høringsutkastet er det gjort beregninger for fortetningspotensialet i Bergen og de ulike bydels- og regions-sentrene. Vi ønsker oss en enda høyere ambisjon for fortettingen av Bergen sentrum. For, som det heter i høringsutkastet:

«Medan arbeidsmarknaden er drivar for befolkningsauke i bustad- og arbeidsmarknadsregionen, er bustadmarknaden ein drivar for den interne fordelinga av befolkningsauken i Bergensområdet».

Bergen Næringsråd har lansert «10 på 10», 10.000 nye boliger og med det 20.000 nye innbyggere i Bergen sentrum de neste ti årene. «Alle» er enige om at Bergen og Bergensregionen er avhengig av et livskraftig sentrum. «10 på 10» er kanskje det viktigste virkemiddelet for å skape en levende by og en invitasjon til et tillitsløft for Bergen.

Mer overordnet, mer fleksibel og mindre detaljert arealdeler i kommuneplanen (KPA) vil gjøre dispensasjonssakene færre og planprosessene enklere. Ved å ha mindre detaljerte og mer overordnede planer, gir man tillit til både politikere, plan- og byggeadministrasjon og utbyggere. Ved høy detaljeringsgrad svekker man tilliten.

Vi ser videre at høringsutkastet følger formuleringen i gjeldende KPA for Bergen om fortetting langs bybanetraseen. Vi mener det også er viktig og kan være like effektivt å få til fortetting langs hovedaksene for kollektivtrafikk, ikke bare langs Bybanetraseen. Dette må også ses i sammenheng med vår ambisjon om kollektivfelt på alle hovedinnsfartsårer.

I all utbygging i Bergensregionen forventer vi at det velges bærekraftige løsninger. Det være seg i valg av busser, ferger eller annen infrastruktur.

Logistikknutepunkt og byutvikling

Til slutt vil vi også understreke viktigheten av at det etableres et nytt logistikknutepunkt for Bergensregionen. Vi imøteser den varslede KVUen fra Jernbaneverket med spenning. Uansett konklusjon, er det sentralt for utviklingen av hele regionen og ikke minst Bergen sentrum at den nåværende godsterminalen på Nygårdstangen og havnearealet på Dokken frigjøres til byutviklingsformål.

Med vennlig hilsen NÆRINGSALLIANSEN v/AU

 Marit Warncke Bergen Næringsråd	 Svein Nordvik Nordhordland Handverk- og Industrielag
 Anne-Grete Sandtorv Stord Næringsråd	 Lars Magne Bysheim Osterøy Industrielag
 Per Aarsand Vest Næringsråd	

Næringsalliansen representerer 2.500 bedrifter. Følgende næringsforeninger stiller seg bak uttalelse: Bergen Næringsråd, Vest Næringsråd, Nordhordland Handverk- og Industrielag, Stord Næringsråd, Osterøy Industrielag, Askøy Næringslivsforening, Austevoll Næringsråd, Etne og Vindafjord Næringsutvikling, Kvam Næringsråd, Hardanger Næringsråd, Vaksdal Næringssselskap.